

UCHWAŁA NR XXXIII/219/2022
RADY GMINY LUBOMINO

z dnia 16 marca 2022 roku

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U z 2020r. poz. 2050 ze zm.), Rada Gminy Lubomino uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Lubomino na lata 2022-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

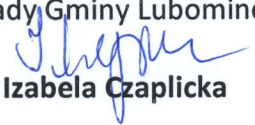
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Tracą moc uchwały:

Nr XXI/151/2020 Rady Gminy Lubomino z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2025
Nr XXIX/197/2021 z dnia 7 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2022 r.

Przewodnicząca
Rady Gminy Lubomino

Izabela Czaplicka

Załącznik
do Uchwały Nr XXXIII/219/2022
Rady Gminy Lubomino
z dnia 16 marca 2022 roku

GMINNY PROGRAM

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

DLA GMINY LUBOMINO

NA LATA 2022 - 2025

WSTĘP

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (z późniejszymi zmianami), art. 4¹ ust.1., stanowi, że:

„Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.”

Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ustalenie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury spożycia napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE

ALKOHOL I NARKOTYKI A SZKODY W ŻYCIU RODZINNYM

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo wielu obszarach gminnej rzeczywistości. Spożycie alkoholu wiąże się z wysokimi kosztami społecznymi i ekonomicznymi oraz powoduje bezpośrednio szkody zdrowotne a także szeroko

rozumiane szkody psychologiczne i społeczne. Pomimo prowadzonych na szeroką skalę działań profilaktycznych mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, liczba osób uzależnionych od tych substancji stale się zwiększa.

Szkody powodowane przez nadmierne spożywanie alkoholu i innych używek widoczne są w wielu wymiarach:

- 1) jednostkowym (mają negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne osób nadużywających),
- 2) społecznym (wpływają negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne członów rodzin, są przyczyną przemocy w rodzinie, zakłócania bezpieczeństwa publicznego, przestępczości i bezrobocia),
- 3) ekonomicznym (generują wymierne koszty leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, obciążają system pomocy społecznej, powodują zaangażowanie wymiaru sprawiedliwości, przedwczesną umieralność oraz spadek wydajności pracy).

Przyjmując wskaźniki wynikające z przeprowadzonych w Polsce badań, możemy założyć, że w Gminie Lubomino liczącej niespełna 4 tysiące mieszkańców (z czego około tysiąc stanowi grupa dzieci i młodzieży do lat 16) jest około 120 osób uzależnionych od alkoholu, co stanowi ponad 3% ogólnej liczby mieszkańców. Około 300 osób pije nadmiernie i szkodliwie, czyli co 12 mieszkańiec gminy.

Szkody fizyczne, psychiczne i społeczne wynikające z nadużywania alkoholu dotyczą ponad 700 osób, co stanowi 17,5% ogólnej liczby mieszkańców. Z podanych wyliczeń wynika, że co czwarty mieszkaniec naszej gminy jest bezpośrednio lub pośrednio dotknięty problemami związanymi z nadużywaniem alkoholu. W rodzinach, w których nadużywa się alkoholu lub w których żyje osoba uzależniona, częstym zjawiskiem jest przemoc. Szacuje się, że w gminie co 10-ta kobieta była bita przez nietrzeźwego męża lub partnera. Można również przyjąć, że na każde 100 dzieci 8-9 jest bitych i maltretowanych przez pijanych rodziców lub opiekunów.

Bardzo niepokojącym zjawiskiem, wykazującym tendencję wzrostową, jest używanie i nadużywanie alkoholu przez dzieci i młodzież. Przyjąć można, że około 15%, czyli 100 nieletnich uczniów szkół podstawowych upija się. Wiek inicjacji alkoholowej obniża się i obecnie dotyczy 12-latków. Przyjmuje się, że około 40% dzieci było świadkami bardzo przykrych sytuacji rodzinnej wywołanej przez alkohol, o której będzie im trudno zapomnieć.

DANE Z GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Wszelkie przesłanki wskazują na to, że problem uzależnień w szczególności dotyczy najuboższe warstwy społeczeństwa. Wiele osób w naszej gminie korzysta z różnych form pomocy społecznej udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, z czego znaczną część stanowią mieszkańcy ze środowisk nadużywających alkoholu.

Najczęściej stosowaną przez GOPS formą pomocy jest wypłacanie zasiłków okresowych, celowych. Przyjęta jednak została zasada, że osoby nadużywające alkoholu nie otrzymują zasiłków w formie pieniężnej. Najczęściej pomoc w takich przypadkach udzielana jest w postaci rzeczowej. Głównie są to bezpłatne obiady dla dzieci w stołówkach szkolnych oraz zakup opału, ubrań, żywności, środków czystości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpraca polega na bieżącym monitorowaniu zaobserwowanych problemów alkoholowych, wymianie informacji, udziale Kierownika GOPS

i dwóch pracowników socjalnych w składzie Komisji oraz na korzystaniu przez GOPS z możliwości kierowania za pośrednictwem Komisji osób nadużywających alkoholu, które chcą korzystać z pomocy opieki społecznej, na leczenie odwykowe.

DANE Z POLICJI

Alkohol i narkotyki jako środek wysoce kryminogeny jest bardzo częstym towarzyszem wszelkiego rodzaju przestępstw.

Z danych uzyskanych w Komisariacie Policji w Ornece wynika, że w naszej społeczności zjawisko popełniania przestępstw w związku z nadużywaniem alkoholu jest nagminne. Z wyliczeń wynika, że prawie 80% wszystkich rodzajów przestępstw kryminalnych miało bezpośredni związek z alkoholem. Natomiast spośród interwencji domowych aż 90% było spowodowanych przez pijanego sprawcę.

RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Obecnie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży posiada 9 przedsiębiorców, natomiast do spożycia w miejscu sprzedaży 1 przedsiębiorca. W tym: w Lubominie napoje alkoholowe sprzedają 3 sklepy i 1 restauracja, w Wilczkowie, Rogiedlach, Ełdych Wielkich, Bieniewie, Gronowie i Białej Woli po 1 sklepie.

Aktualnie wydanych są 23 zezwolenia:

- 9 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży,
- 1 zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży

CELE PROGRAMU

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami.
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów aktualnie występujących.
3. Zwiększanie zaplecza niezbędnego do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Warunkami koniecznymi do osiągnięcia tych celów są:

- ograniczanie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych,
- zmiana zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji w sytuacjach związanych z uzależnieniami
- budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi skutkami postępowania osób uzależnionych (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie),

- zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień.

Wiodącym kierunkiem wszelkich działań podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień powinno być przerwanie trwającego procesu degradacji osób uzależnionych i ich rodzin. Pomocne w osiągnięciu tego celu będzie wypracowanie, propagowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia wśród mieszkańców naszej gminy, głównie wśród osób uzależnionych, współuzależnionych lub zagrożonych tymi chorobami.

Działania określone w tym Programie kierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Lubomino, ponieważ każdy spotyka się z problematyką uzależnień, w szczególności do dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ich rodziców i nauczycieli, osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem od alkoholu w tym osób pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy.

USTAWOWE ZADANIA GMINY

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących ograniczenia reklamy i promocji napojów alkoholowych i zakazem ich sprzedaży i podawania oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

W zakresie przeciwdziałania narkomanii zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, kulturalnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-

rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo--wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

SPOSOBY ICH REALIZACJI

- prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej kontynuującym leczenie w Poradni Leczenia Uzależnień w dojazdach na zajęcia terapeutyczne,
- zakupienie kalendarzy i czasopism o tematyce profilaktycznej do bibliotek, ośrodka zdrowia i szkół,
- organizowanie i udzielanie wszechstronnej pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,
- współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia w Dobrym Mieście, Lidzbarku Warmińskim i Olsztynie,
- współpraca z Wojewódzkim Zespołem Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie oraz Szpitalem Powiatowym w Lidzbarku Warmińskim,
- współpraca z Sądem Rejonowym w Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim,
- koordynacja i finansowanie programów profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży,
- przeprowadzenie w szkołach spotkań informacyjno-edukacyjnych na temat profilaktyki uzależnień dla rodziców oraz nauczycieli,
- podejmowanie działań promujących pełną, zdrową społecznie rodzinę, stanowiącą wsparcie w trudnych chwilach dla wszystkich jej członków,
- organizowanie szkoleń dla przedstawicieli poszczególnych grup społecznych i zawodowych w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień,
- współpraca z grupami samopomocowymi,
- współpraca z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego ds. przeciwdziałania uzależnieniom,
- współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz organizacjami pozarządowymi w realizacji wybranych zadań Gminnego Programu,
- współdziałanie i współpraca z Państwową Inspekcją Handlową, Urzędem Kontroli Skarbowej, Policją na rzecz podejmowania inicjatyw dotyczących ograniczania dostępności alkoholu oraz przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

ZASADY KONTROLI PRZEDSIĘBIORCÓW PROWADZĄCYCH SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Kontroli podlegają wszyscy przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
2. Zakres kontroli:
 - a) zgodność prowadzonej działalności z posiadanym zezwoleniem,

- b) przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - c) przestrzeganie warunków i zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w uchwałach gminnych.
3. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli mają prawo do:
 - a) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych, w takich dniach i godzinach, w jakich prowadzona jest dana działalność,
 - b) żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz okazania zezwoleń.
 4. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby go zastępującej.
 5. Przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
 6. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół, który wraz z wnioskiem przekazuje się niezwłocznie do organu wydającego zezwolenia. W przypadku stwierdzenia naruszenia ustawy, notatkę w tej sprawie przekazuje się Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 7. Na podstawie wyników kontroli organ wydający zezwolenia wzywa przedsiębiorcę do usunięcia stwierdzonych uchybień w wyznaczonym terminie, o ile nie są one podstawą do cofnięcia zezwolenia. Jeśli są – wszczyna się postępowanie o cofnięcie zezwolenia.
 8. Jednostka kontrolowana w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania do usunięcia stwierdzonych uchybień przesyła do organu wydającego zezwolenia informację o wykonaniu zaleceń.

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Na podstawie art. 4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119) Rada Gminy Lubomino uchwala następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Wynagrodzenie ustala się w wysokości:
 - Dla Przewodniczącego i Sekretarza Komisji – w wysokości 400%
 - Dla pozostałych członków Komisji – w wysokości 300%diety przysługującej pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju – za udział w posiedzeniu Komisji
2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności prowadzonej przez Sekretarza Komisji.
3. Wydatki z tytułu wynagrodzeń wypłacanych członkom Komisji realizowane są z budżetu Gminy z rozdziału 85154 „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Finansowanie realizacji niniejszego programu będzie dokonywane w ramach środków budżetowych Gminy pozyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzących taką działalność przedsiębiorców.

Zgodnie z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach Gminnego Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele”

- Zadania realizowane w ramach niniejszego programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

REALIZACJA PROGRAMU

- Realizację programu powierza się:

- Wójtowi Gminy Lubomino
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubominie

HARMONOGRAM PRAC I PRELIMINARZ WYDATKÓW NA LATA 2022-2025 **związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów** **Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lubomino**

- Opłaty za wydanie opinii sądowo-lekarskich przez lekarzy biegłych w celu ustalenia stopnia uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego w stosunku do osób kierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubominie
■ 12000,-zł
- Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubominie za udział w posiedzeniach
■ 14000,-zł
- Zwrot kosztów dojazdu dla osób korzystających z leczenia odwykowego poza terenem gminy
■ 8000,-zł
- Działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego d/s Uzależnień i Przemocy w Rodzinie
■ 24000,-zł
- Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz inne formy i programy związane z profilaktyką (realizacja zajęć socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, sportowo-rekreacyjnych)
■ 28000,-zł
- Zakup materiałów pomocniczych (prasa, plakaty, wydawnictwa, pomoce do realizacji programów profilaktycznych, nagrody w konkursach profilaktycznych i inne)
■ 8000,-zł

7. Szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla członków Komisji, sprzedawców alkoholu, nauczycieli, rodziców i innych

■ 8000,-zł

9. Organizacja imprez środowiskowych o charakterze profilaktycznym

■ 14000,-zł

Łączny plan wydatków na realizację Programu wynosi

116.000,-zł